

Privatisering nu snel doorzetten

Voor een goede exploitatie is het zaak dat IPC Groene Ruimte zo snel mogelijk uit de Web wordt geschreven. Directeur Wichant Huiskamp wil, niet gehinderd door allerlei onderwijsregels, een duurzame relatie met de aoc's uitbouwen.

“Vroeger was het slikken of stikken.”

Wichant Huiskamp – algemeen directeur IPC Groen Ruimte – maakte het zelf niet mee maar weet het uit de tweede hand. “De ipc's boden praktijk-schoolweken aan en aoc's hadden daar trekingsrecht op.” Anno 2004 is dat beduidend anders. “Volmaakt is het natuurlijk nooit”, aldus Huiskamp op voorhand, “maar we luisteren zo goed mogelijk naar de vragen van onze klanten en proberen vervolgens zo goed mogelijke antwoorden te geven in de vorm van een aanbod dat inhoudelijk aansluit op de vraag en qua prijs zeker acceptabel is. Dat is een enorm verschil met 10 jaar geleden.”

Eerst was er het convenant praktijkleren dat aoc's, ipc's en overheid voor de tweede helft van de jaren '90 met elkaar afsloten. Het moest een einde maken aan de gedwongen winkelnering van aoc's bij de ipc's en invulling geven aan de vraagsturing. De omslag die IPC Groene Ruimte hiervoor moest maken ging gepaard met een stevige sanering. De organisatie werd aangepast en de toppen van de productie werden afgedekt met flexibel werk. “Dat heeft ons geen wind-eieren gelegd”, stelt Huiskamp nu vast, “temeer omdat we ook via natuurlijk verloop veel konden bereiken.” Ondertussen nam eind jaren '90 het aantal aoc-leerlingen dat naar de ipc's kwam af. Bij IPC Groene Ruimte was de daling weliswaar niet zo fiks als bij PTC+. Maar, vervolgt Huiskamp, het was voor zijn organisatie niet moeilijk geweest om op basis van het convenant een miljoenenclaim bij de aoc's neer te leggen. “We hebben dat echter bewust niet gedaan omdat we een duurzame relatie met de aoc's belangrijker vinden.”

Uit de Web

Achtergrond van die keuze is de privatisering van IPC Groene Ruimte. Volgens de oorspronkelijke afspraak met het Ministerie van LNV had dat al uiterlijk 1 december 2003 voor zowel IPC Groene Ruimte als PTC+ geregeld moeten zijn. Inmiddels ruim een half jaar later is het nog steeds niet zo ver en alles wijst erop dat het nog wel een tijd zal duren voordat een concrete

stap richting privatisering gezet kan worden.

Moeten de ipc's daar rouwig om zijn? Immers het verlies van de wettelijke status brengt ze in een 'onveilige' situatie waarin ze zelf hun broek moeten ophouden. “Je zou dat inderdaad kunnen denken”, vervolgt Huiskamp, “maar het ligt toch wat ingewikkelder.” De beide ipc's hebben alleen nog directe bekostiging van het ministerie voor het praktijkleren van hao- en WUR-studenten en innovatietaken. Het budget voor praktijkleren van de aco-leerlingen – zo'n 15 a 16 miljoen euro - is ten behoeve van de vraagsturing naar de aoc's zelf gegaan. Huiskamp: “Als we in het kader van die vraagsturing een concurrerend instituut willen zijn, dan moeten we dit ipc bedrijfsmatig kunnen exploiteren. Dat kunnen we niet met de onderwijs-cao die nog voor ons geldt zolang we binnen de Web vallen. Allerlei regels van de overheid maken het ons ook niet gemakkelijk. Kortom, ik zou graag zien dat we zo snel mogelijk uit de Web worden geschreven.”

Volgens de oorspronkelijke bedoeling had die privatisering in 2003 haar beslag moeten krijgen. “Wij presenteren in dat jaar ons businessplan aan het Ministerie van LNV en waren er klaar voor.” Toch duurde het o.a. door de val van het eerste Kabinet Balkenende nog tot december 2003 voordat de formele overeenkomst tussen het ministerie en IPC Groene Ruimte ondertekend werd. De privatisering zou 1 januari 2005 een feit zijn. Op voorwaarde dat het LNV tijdig zou lukken om het ipc uit de Web te laten

FOTO: PIETER BOETZKES

Wichant Huiskamp: "Een beloning in de vorm van een betere besteding door de aoc's lijkt me redelijk"

schrijven. Inmiddels is duidelijk dat ook die datum weer niet haalbaar is. Een jaar later zou mogelijk wel kunnen, maar Huiskamp is voorzichtiger geworden. "Ik moet voor mijn medewerkers ook geloofwaardig zijn. Daarom houd ik het op 1 januari 2007."

Zorgvuldige basis

Met wat we hier in de afgelopen jaren binnenkregen, hebben we het goed kunnen redden", stelt Huiskamp vast. Maar het miljoenenverlies bij PTC+ heeft er volgens hem toe geleid dat alle partijen – overheid- aoc's en ipc's – even een pas op de plaats maken. "LNV heeft het budget voor praktijkleren te snel ongeconditioneerd aan de aoc's gegeven", oordeelt Huiskamp terugkijkend op de geschiedenis. "We zagen dat de aoc's dit budget ook voor andere doeleinden gebruikten. Voor aanschaf van dure voorzieningen en

om in tijden van bezuinigingen de bedrijfsvoering overeind te houden." Zeker dat laatste is op zich begrijpelijk vindt, Huiskamp, maar het is en blijft vragen om problemen. Toen LNV vervolgens ook nog eens aankondigde dat aoc's de besteding van deze middelen achteraf mochten verantwoorden in plaats van vooraf vragen in een onderwijsontwikkelingsplan, trokken de beide ipc's aan de bel "We vonden dat LNV daar een heel verkeerd signaal mee afgaf." Uiteindelijk werd het plan om de regeling praktijkleren op deze wijze voor te zetten afgeblazen. "Iedereen vond dat er een zorgvuldige basis moest komen die garandeert dat de ipc's niet door de hoeven gaan en dat het praktijkleren bij ipc's in ieder geval kan blijven bestaan." Dat leidde tot de versnelling van de start van het onderzoek van het Kohnstamm Instituut naar praktijkleren en het voorstel van het Ministerie van LNV dat alle aoc's voorlopig garanderen dat zij tenmin-

ste 50 procent van hun budget bij de ipc's besteden aan praktijkleren. De AOC Raad is inmiddels met het voorstel akkoord gegaan."

Belonen

Huiskamp onderkent dat deze bestedingsgarantie strijdig is met het principe van de vraagsturing. "Op den duur zal LNV dit budget dan ook moeten vrijgeven." Voor dit moment acht hij deze 'bodem' echter heel noodzakelijk omdat er te veel ongewenste effecten zijn. De grote vraaguitval bij de ipc's die mede tot gevolg had dat PTC+ in zeer grote problemen kwam. En bijvoorbeeld het afromen van het budget praktijkleren voor de overhead op aoc's. "Erg onverstandig," aldus Huiskamp, "want daarmee geeft je als aoc de overheid argumenten om te bezuinigen." Die tussenoplossing betekent volgens de ipc-directeur echter niet dat het pri- →

vatiseringsproces in de ijskast moet. Integendeel. “IPC Groene Ruimte en LNV hebben in de tweede helft van 2003 constructief geprobeerd om tot afspraken te komen. Het verloop daarvan was goed maar in de uitvoering van de afspraken zit te weinig vervolg. Binnenkort praten we daar met LNV over.”

Dat PTC+ nog niet zo ver is en eerst een aantal problemen moet oplossen, betekent volgens Huiskamp niet dat zijn ipc daar op zou moeten wachten. “Het is een kwestie van één heldere onderliggende regeling voor beide ipc’s en vervolgens een goede afspraak om te voorkomen dat we elkaar beconcurreren vanuit verschillende posities.” Als dat geregeld is wil IPC Groene Ruimte - zoals directeur Huiskamp het formuleert - ‘beloond’ worden door zijn klanten. “Naast de

garantie van 50 procent legt PTC+ ook nog eens een miljoenenclaim bij de aoc’s neer in verband met de onderbesteding. Wij hebben er voor gekozen om dat niet te doen omdat we duurzaamheid in onze relatie met de aoc’s nastreven. Ik vind dat we daarvoor beloond mogen worden in de vorm van een betere besteding door de aoc’s bij IPC Groene Ruimte. Logisch toch? In een gezonde relatie geef je zo nu en dan toe en krijg je ook iets terug.”

Toegevoegde waarde

En waarom zouden aoc’s voor hun praktijkleren een beroep moeten doen op IPC Groene Ruimte? “Aoc-docenten beheersen over het algemeen de cognitieve kant van hun vak uitstekend”, legt ipc-directeur Huiskamp uit. Maar

de inhoudelijke kant van de uitvoering is bij hen vaak veel minder ontwikkeld. “Onze medewerkers zijn in staat om de verbinding te leggen tussen theorie en praktijk. Dat zijn niet zomaar mensen die ooit iets in de praktijk geleerd hebben en dat overdragen, maar mensen die hun inhoudelijke kennis voortdurend vermengen met nieuwe inzichten. Met die capaciteit en natuurlijk ook onze voorzieningen laten zij de cursisten de consequenties van hun handelen ervaren. Iets wat je op school niet kunt doen. Dat is de toegevoegde waarde van het praktijkleren bij IPC Groene Ruimte.”

Pieter Boetzkes